

- sint-nicolaaskerk sint-niklaas

erfgoedprokkels ●

- sint-nicolaaskerk sint-niklaas

Stichting van Sint-Niklaas-ten-Bos (1217–1236)

De historiek van de Sint-Nicolaaskerk is nauw verweven met het ontstaan en de ontwikkeling van de gelijknamige Wase parochie. In de 12de eeuw is het noorden van het Waasland bedekt met het *Koningsforeest*, een gemengd loofbos, dat als jachtgebied fungeert voor de graven van Vlaanderen. Ten zuiden van dit woud bevinden zich zogenaamde *wastinen*, schaars begroeide stuifzandgronden. Nabij zo'n zandrug is Sint-Niklaas ontstaan, aanvankelijk een nog bescheiden nederzetting met enkele woningen, maar gelegen op een strategisch kruispunt tussen Gent en Antwerpen, Zeeland en Brabant. De inwoners zijn gekerstend en moeten hun geloofspraktijk uitoefenen in de parochiekerk van Waasmunster. Velen zien er tegen op om in weer en wind grote afstanden af te leggen om de mis bij te wonen, kinderen te laten dopen, een huwelijk te voltrekken of doden te begraven.

Gravin Johanna van Constantinopel met tweede echtgenoot (1241)
onder: Zegel gravin Johanna

In 1217 neemt de Doornikse bisschop Gosuinus de verzuchtingen van zijn Sint-Niklase onderdanen ter harte. Hij besluit om een pastoorsambt toe te wijzen aan de groeiende parochie van *Sancti Nicolai in Bosco* (Sint-Niklaas-ten-Bos). Tegelijk verzoekt hij Johanna van Constantinopel, de vrome gravin van Vlaanderen, om gronden ter beschikking te stellen voor de bouw van een kerk, een kerkhof en een pastorie. Bovendien verwacht hij van haar ook een schenking van domeinen voor het onderhoud van de priesters. Op 9 oktober 1219 signeren gravin Johanna en haar echtgenoot Ferdinand van Portugal een akte, waarbij acht hectaren braakliggende grond lastenvrij en onvoorwaardelijk aan het nieuwe kerkdorp worden overgedragen. Het gaat om de *papenackers*, te situeren ten oosten van de Sint-Nicolaaskerk. Antwerpenaar Henricus de Castro of Hendrik vander Burcht wordt de eerste pastoor.

De afpaling van de nog jonge parochie is aanvankelijk niet zo'n probleem. Stroken heide en braakland vormen een natuurlijke buffer met de nabije woonkernen. Bevolkingsaan groei en uitdunning van bossen noodzaken weldra een nauwkeurige grensbepaling. Aartsdiaken Willem van Bijgaarden en kanunnik Nicolaas van de Antwerpse kathedraal krijgen hiertoe een mandaat van bisschop Wouter van Marvis. Na nauw overleg met enkele prominente Sint-Niklase leken, zoals de gefortuneerde wolhandelaar Dirk Champenois, en in samenspraak met de pastoors van de omliggende gemeenten, bekrachtigen zij op 30 juni 1236 het proces-verbaal van de grensafbakening. Hierdoor wordt het juridische gebied van de Sint-Niklaasparochie vastgelegd.

Eenvoudige bidplaats wordt kruiskerk (1238–1552)

Het is niet bekend wanneer de Sint-Nicolaaskerk opgericht is. Kapelaan Jacob Wittcock noteert in zijn *Kerckenslaper* van 1554 dat bisschop van Marvis op 26 mei 1238 de kerk inwijdt en dat pastoor Jacob in 1262 het gebedshuis in steen herbouwt. Hieruit kan afgeleid worden dat de eerste kerk wellicht in hout opgetrokken is en na enkele decennia een steviger structuur en afwerking krijgt.

Tussen 1262 en 1552 wordt de eenbeukige Sint-Nicolaaskerk verbouwd en uitgebreid tot een basilicale kruiskerk. In 1446 en nog eens in 1508 is over de hele lengte van de noordgevel een beuk met een kooruimte toegevoegd. Annemer Jacob Verhelst voltooit in 1462 een prestigieuze gotische vieringtoren in Ledische kalkzandsteen, met een 70 m hoge spits. Bij de aanvang van de 16de eeuw heeft de kerk een voor die tijd vreemde rechthoekige vorm van 20 bij 30 m. Om de hele constructie in te passen in de toen courante kruissymboliek zijn in twee fasen transeptarmen gerealiseerd, eerst aan de zuidzijde (1538) en daarna aan de noordkant (1552).

Het zuidelijke kruiskoor is bestemd voor de vrije handbooggilde van Sint-Nicolaas en Sint-Sebastiaan, die in 1526 bij octrooi van keizer Karel V gesticht is. Het noordelijke kruiskoor wordt ter beschikking gesteld van de rederijkerskamer De Goudbloem.

Sint-Niklaas en Sint-Sebastiaan, patronen van schuttersgilde onder: Gegezelde Christus (1630)

Beide verenigingen hebben dus een eigen kapel voor hun vieringen, jaargetijden en diensten voor gestorven leden. Zij dragen zelf de verantwoordelijkheid voor het onderhoud, de meubilaire aankleding, aankoop van altaargerei en siervoorwerpen.

Woelige tijden (1578–1596)

In de woelige jaren 1578–1584 zijn heel wat Wase kerken, kloosters en kapellen getroffen door een beeldenstorm, georkestreerd door de Gentse calvinistische republiek. De katholieke eredienst wordt verboden. Beelden, altaren, schilderijen, glasramen en kunstig meubilair worden vernield. Klokken en smeedwerk zijn opgeëist of gestolen. In de grondig geplunderde Sint-Nicolaaskerk neemt protestants predikant Kasper vanden Bijgaerde de plaats in van de weggevluchte priesters.

Na de triomfantelijke zege van de Spaanse veldheer Alexander Farnese in 1584 begint de contrareformatie. Pastoor Jasoon vander Straeten bestelt tweeduizend bakstenen om twee altaren te restaureren, laat de glas-inloodramen herstellen en de sacristie in orde brengen. De deken van het Waasland bezorgt hem een kelk en een missaal uit Dowaai. De Brugse bisschop Drioux herwijdt in april 1584 de Sint-Nicolaaskerk. Ter vervanging van de gesloopte heiligenbeelden worden Jaspaert Sanderen en Bartholomeus Jacobs belast met het aanbrengen van fresco's op de kale wanden. Jacobs schildert ook de beeltenissen van de twaalf apostelen op de pilaren.

Perceelkaart met dries en kerk anno 1602
Dries met Sint-Nicolaaskerk ca. 1800
Grafsteen pastoors 18de–19de eeuw

Na de levering van nieuwe, houten beelden verdwijnen deze muurschilderingen onder een laag mortel.

In de periode 1591–1596 wordt de Sint-Nicolaaskerk met een nieuwe ramp geconfronteerd. Tijdens het beleg van Hulst, dat opnieuw in handen van de staatse troepen is gevallen, fungeert het gebouw als militair hospitaal en het kerkhof als begraafplaats voor de massaal gesneuvelde soldaten. Onder het economisch gunstige bewind van de aartshertogen Albrecht en Isabella (1609–1621) herademt het parochiale leven. De onderhoudswerkzaamheden en aankleding van de kerk gaan er sprongsgewijs op vooruit. Daarbij kan het kerkbestuur rekenen op de inkomsten van jaargetijden, cijzen, talrijke schenkingen, de verhuur van *vlashuysekens* voor de berging van markt materiaal, de heffingen op de bier- en wijnverkoop in de herbergen en op de handel van dierenhuiden.

Oratorianen brengen dynamiek (1652–1806)

Van 1652 tot 1806 wordt het pastorale werk in Sint-Niklaas verricht door oratorianen. Het zijn seculiere priesters die in navolging van Philippus Neri een streng gebedsleven koppelen aan dienstbaarheid en maatschappelijk engagement. De oratorianen brengen hun Latijnse school over vanuit Temse. Zij steunen de stichting van nieuwe religieuze gemeenschappen, die zich toeleggen op armen- en ziekenzorg. De aloude broederschappen worden weer tot leven gewekt. Er ontstaan nieuwe confréries:

van het Heilige Sacrament (1695), de Heilige Drievuldigheid tot Vrijkoping der Slaven (1697), Onze-Lieve-Vrouw van Halle (1699) en de Goede Dood (1710).

De oratorianen breiden de Sint-Nicolaaskerk verder uit. Aan de koorzijde wordt in 1652–1659 de bovenkerk aangebouwd. Hun plannen worden zwaar gedwarsboemd door de *grauwsamen ende grooten ruineusen brandt* van Sacramentsdag 25 mei 1690. De brand ontstaat in de jeneverstokerij in de Kalkstraat. Een felle oostenwind zorgt voor vlugge verspreiding naar de met stro bedekte huizen. Vandaar waaien vonken over naar de toren van de kerk, die weldra in lichterlaaie staat. De hele Sint-Niklase dorpskern wordt in as gelegd. Niet minder dan 565 woningen zijn verwoest, niet enkel ten oosten van het marktplein, maar ook aan de overzijde, waar de Nieuwstraat en de Molendreef zwaar getroffen zijn.

Ondanks het protest van de tiendheffers besluit pastoor Emmanuel De Tollenaere anno 1768 om de zuidelijk gelegen sacristie te vergroten en te moderniseren. De nieuwe rechthoekige ruimte onder schilddak en met boogvensters in een geprofileerde bakstenen omlijsting is in modieuze laatbarokke trant vormgegeven. De eiken binnerversiering met opbergkasten in Louis XV-stijl geven evenzeer blijk van een lichte pronkzucht. In 1781–1784 ten slotte zijn door de Waasmunsterse aannemer Engelbert Hebbinckuys de twee uiterste zijbeuken toegevoegd vanaf en ter breedte van de transeptarmen.

Bij het begin van de Franse bezetting worden de oratorianen gedwongen om de eed van trouw aan de republiek af te leggen. Zij weigeren aanvankelijk. Op 4 oktober 1797 duiken De Tollenaere en zijn assistenten onder. De Sint-Nicolaaskerk wordt gesloten voor de eredienst. In januari 1798 vieren de Franse bewindslui in de kerk de verjaardag van de executie van koning Lodewijk XVI. Kort daarna zweren De Tollenaere en drie andere priesters toch de omstreden eed, om zo de inbeslagneming van parochiale bezittingen te voorkomen. Die hoop blijkt ijdel, want alle kerkgoederen behalve de pastorie in de Ankerstraat worden door de Franse republiek geconfisqueerd.

Eeuwenlang monopolie doorbroken (1840–heden)

In 1840 verliest de Sint-Nicolaaskerk haar monopolie als enige parochiekerk van de stad. Een Koninklijk Besluit van 8 april 1840 keurt de oprichting goed van een tweede parochie, toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw van Bijstand der Christenen. De nieuwe kerk in neoromaans-byzantijnse stijl verrijst in 1841–1844 op de noordelijke tip van het marktplein. Zij wordt het religieuze centrum van een nieuwe expansieve wijk, met statige burgerhuizen en aantrekkelijke winkels langs de hoofdstraten en vaak kleine, bedompte arbeiderswoningen in de zijstraten en beluiken. In 1872 ontstaat in het zuidelijk gelegen, volkse gehucht Tereken een derde parochie, met Sint-Jozef als patroon. De verdere uitbreiding van de stad in de 20ste eeuw leidt tot de stichting van diverse nieuwe parochies.

De laatste grote verbouwing van de Sint-Nicolaaskerk dateert van 1896–1897. De bestaande voorgevel is toen afgebroken en vervangen door de huidige neogotische gevel. De middenbeuk wordt hoger opgetrokken en in de plaats van de stompe toren verschijnt de huidige spits. De zijportieken zijn in 1900 gerealiseerd. Een ingrijpende restauratie van het sedert 1971 beschermde monument wordt in 1979 beëindigd.

Rondgang

Bij het binnentreden wordt men overweldigd door de grootsheid van deze 'kathedraal van het Waasland'. Het 18 m hoge middenschip, met een gracieuw lijnenspel van zuilen, bogen en ribben, biedt een majestueus zicht op het barokke hoogkoor.

Middenschip benedenkerk (1)

Op achthoekige sokkels aan beide zijden van het schip staan gedrongen zuilen met koolbladkapitelen. Deze zware kolommen dragen zuiltjes met neogotische terracotta beelden, vervaardigd door de Duits-Gentse kunstenaar Matthias Zens (1839–1921). Aan de noordkant prijken de heiligen Amandus (met kerkmaquette), Jacobus (pelgrimsstaf) en Petrus (sleutels), aan de zuidkant Godelieve van Gistel, abdis Aldegondis en Amelberga (steur). Bij de overgang naar de bovenkerk schragen vier levensgrote figuren de fraai uitgewerkte gordelbogen. Het zijn zinnebeeldige voorstellingen van deugden, gebeeldhouwd door een anonieme 17de-eeuwse meester.

Doksaal met nieuw orgel (2)

Vanaf 1993 is in twee fasen een nieuw orgel geplaatst op het doksaal. Jozef Braekmans en Antoon Fauconnier ontwerpen een barok geïnspireerd instrument. De firma Draps uit Erps-Kwerps ontmantelt eerst het oude, vermolmde Schyvenorgel uit de 19de eeuw en construeert daarna met eiken balken een tweede doksaal. Daarop is een orgelkast geplaatst, met eigentijds houtsnijwerk. Die bevat hoofd-, rug- en bovenwerk en is geflankeerd door twee pedaaltorens. Orgelbouwer Flentrop uit Zaandam (Nederland) voert in 2007–2008 aanvullende werkzaamheden uit. Om een evenwichtiger klankbeeld te verkrijgen, produceert en herschikt Flentrop het pijpwerk.

Marialuiken (3)

De achterwand van de kerk is deels gedecoreerd met twee grote eiken veelluiken. Links van het toegangsportaal zijn de zeven vreugden van Maria voorgesteld, rechts de zeven smarten. Matthias Zens heeft deze reliëftaferelen gesneden in neogotische trant.

Heilig Grafkapel (4)

In de noordwesthoek bevindt zich de grafkapel. Het is een zeldzame Wase devotieplaats, voor het eerst vermeld omstreeks 1600. Achter een smeedijzeren hek is een grot van stucwerk opgericht, bewaakt door twee eikenhouten engelen. Een liggende Christusfiguur in gepolychromeerd hout wordt beweend door de Moeder Gods. Daarboven hangt een calvarie in 1787 gebeeldhouwd door Philip Nijs uit Temse (1724–1805).

Barokke biechtstoelen (5)

De vier royaal versierde biechtstoelen in de benedenkerk zijn geïnspireerd door het triomfalisme van de barok. Zij zijn in de 17de (noordkant) en 19de eeuw (zuiden) gemaakt, volgens een gelijkaardig concept. Volronde beeldenduo's staan opgesteld naast het middenvak: de lijdende Christus/Johannes de Doper en Maria Magdalena/Maria van Egypte (noorden) en de kerkleraren paus Gregorius/heilige Ambrosius en Augustinus/Hiëronymus (zuiden). Medaillons, symbolen en Latijnse of volkse spreuken tooien de panelen of deuren. Bovenaan prijken putti (noorden). Een engel, pelikaan of feniks bekronen de bovenstukken.

● sint-nicolaaskerk sint-niklaas

Beeld en retabel (6)

Voor het hek van de Sint-Barbarakapel zijn twee bijzondere kunstwerken te bewonderen. Linksboven staat de Onze-Lieve-Vrouw van de Rozenkrans, een gepolychromeerd stenen beeld uit 1664. De beeldhouwer is onbekend. Aan de rechterpilaar hangt het monumentale retabel 'De Zweetdoek van Veronica'. Matthias Zens sneed het in eikenhout ter omlijsting van het op koper geschilderde Heilig Aanschijn van de Lijdende Christus.

Transeptkapellen (7)

In 1827–1830 zijn de oude transeptkapellen van de Sint-Sebastiaansgilde en rederijkerskamer De Goudbloem gerenoveerd. Beeldhouwer Jan Depauw en marmerbewerker Jean Baptiste Dubois voeren de opdracht uit. Zij bedenken een identiek classicistisch concept voor de altaren, die vanaf dan aan Sint-Barbara (noorden) en Joannes Nepomucenus (zuiden) toegewijd worden. Op een witmarmeren altaartombe staan een kaarsenbak en een middenconsole met het gepolychromeerde houten beeld van beide heiligen. Tussen twee witmarmeren zuilen hangen grote olieverfschilderijen van Zelenaar Jan Joseph De Loose (1770–1849), met de communie (noorden) en het biechtgeheim (zuiden) als thema.

Middenschip bovenkerk (8)

Het altaar en de lezeaar onder de vieringtoren zijn anno 1960 in hout uitgevoerd en bezet met metaal in een marmerachtig reliëf. Op weg naar het hoogkoor gaat men voorbij een reeks rijk geborduurde processievaandels van broederschappen. Tegen het gewelf hangt een indrukwekkend veelkleurig houten Missiekrans. Op het kruishout is de levensboom gestileerd weergegeven en aan de uiteinden van de balken zijn de zinnebeelden van de vier evangelisten aangebracht.

Brandglasramen (9)

De bovenkerk is verfraaid met brandglasramen. Voor de noordwand creëert de Schaarbeekse glazenier Jules Adrien Capronnier (1838–1914) eind 19de eeuw vier neogotische figuratieve taferelen. Zijn assistent François Comère tekent de kartons. Welgestelde parochianen financieren de kunstwerken. Van links naar rechts stellen zij de gerechtelijke processen voor tegen de heiligen Barbara, Theodorus en Lucia, met als glorieus sluitstuk de Heilige Familie.

Capronnier vervaardigt in 1897 ook het bredere glasraam van de Barbarakapel, waarin de christelijke trouw van predikant Dominicus wordt verheerlijkt. Na de Tweede Wereldoorlog maakt het Brusselse atelier Frans Crickx (1893–1979) moderne ramen voor de zuidwand. Zij behandelen de aanbedding van het Heilig Hart, Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes, de Heilige Jozef en de instelling door paus Pius X van de communie voor jonge kinderen. De reeks wordt in de zuidelijke transeptkapel afgerond met het raam van de Aartsbroederschap der Allerheiligste Drieuldigheid, die zich eertijds toelagde op het vrijkopen van gevangene christelijke slaven.

Communiebanc (10)

Gentenaar Pieter De Vigne (1812–1877) sculpteert een communiebanc in Carrara-marmer, die de hele breedte van de bovenkerk inneemt. Zijn theatrale stijl is schatplichtig aan de barok. Op de centrale medaillons van de grotere panelen beeldt hij bijbelse motieven uit die verband houden met de eucharistie, zoals de Ark des Verbonds en het Lam Gods. In de tussenpaneeltjes figureren de allegorieën van Geloof, Hoop en Liefde (voor het hoofdaltaar), Maria en Jozef (linker zijaltaar), een priester en bisschop (rechter zijaltaar). In kleinere medaillons zijn apostelportretten zichtbaar.

Hoogkoor (11)

Het monumentale hoogkoor bevat nog elementen van de oorspronkelijke constructie, in 1662 opgetrokken door de Mechelse beeldhouwer Lucas Faydherbe (1617–1697). De expressieve marmeren beelden van Petrus en Paulus en de twee witgeschilderde houten engelenfiguren zijn van diens hand. In de 19de eeuw ondergaat het altaar diverse restauratie-ingrepen. De Gentse architect Louis Roelandt (1786–1864) ontwerpt de huidige portiekomlijsting in 1836. Zij vormt het decor voor het doek 'De Kruisafneming' (1672) van de Antwerpse schilder Philippe Thijs. Matthias Zens maakt in 1880 een nieuwe altaartombe en -tafel met tabernakel en expositietroon. Omstreeks 1900 realiseert hij ook het prachtige eikenhouten koorgestoelte, naar het renaissancemodel van de Dordrechtse hoofdkerk. De basreliëfs op de opstaande wand stellen episodes uit Christus' leven voor.

Zijaltaren (12)

De flankerende zijaltaren zijn nog grotendeels authentieke vroegbarokke creaties. Enkel de marmeren altaartomben zijn in 1838 vervangen. Het noordelijk Onze-Lieve-Vrouwaltaar (1658) is symmetrisch opgebouwd rond het albasten beeld Maria met Kind van Antwerpenaar Norbert van den Eynde (1628–1704). Het driehoekige fronton draagt een medaillon met de leuze ‘Maria ons borch door Samans sorgh’. Het is een eerbewijs aan de milde schenker Pieter Zaman, die onder meer 1300 gulden heeft betaald voor de beelden van Sint-Jozef en Sint-Anna. Ook het zuidelijk Sint-Nicolaasaltaar (1664) is door dezelfde mecenas gesponsord. Van den Eynde houdt het elegante marmeren beeld van de kerkpatroon met de drie kinderen in de kuip. Naast de getorste zuilen zijn fraaie sculpturen van de heiligen Rochus en Theresa opgesteld, vermoedelijk eveneens van zijn hand. De Latijnse inscriptie ‘Plus aevo beatis Nicolao Sebastiano datum’ van 1718 wijst erop dat het altaar van oudsher ook aan Sint-Sebastiaan toegewijd is. In 1824 is bovenaan een houten Sebastiaan geplaatst, gebeiteld door C. Fleurbay.

Kerkmuseum (13)

In de 18de-eeuwse aanbouw is sedert het jubeljaar 1967 een museum ondergebracht voor de kerkschat. Rijkelijk versierd edelsmeedwerk, precieze cultusvoorwerpen en textiele gewaden zijn er tentoongesteld. Topstukken zijn de torenmonstrans (1635) van de Antwerpse goudsmeden Wierick Somers en Pieter Jacobs, de zilveren borstbeeldreliëhouder van Sint-Nicolaas (1661) uitgevoerd door Antwerpenaar Jan Moermans en het reliëfschrijn van Joannes Nepomucenus (1739) gemaakt door Dendermondenaar Huybrecht Willick. Ook de zilveren bisschopsstaf die monseigneur Antoine Stillemans in 1890 ten geschenke kreeg bij zijn eerste bezoek aan zijn geboortestad Sint-Niklaas is het bekijken waard. Het Gentse atelier Bourdon verwerkt in de krul een beeldje met Sint-Nicolaas en de drie jongelingen.

Beeld en preekstoel (14)

Naast de pilaar links voor de Nepomucenuskapel is een gepolychromeerde stenen Gegeselde Christus (1630) van Mechelaar Antoon Faydherbe (†1653) geplaatst. De eikenhouten preekstoel is in 1705 besteld bij de Sint-Niklase schrijnwerker Michiel Verbanck. Het beeldsnijwerk is door een onbekende

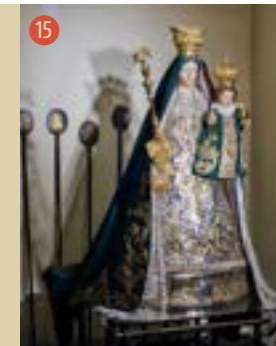
Antwerpse meester gemaakt. Het volronde beeld van Sint-Nicolaas in zithouding draagt de kuip, die overdadig opgesmukt is met medaillons van Petrus, Christus en Paulus en met de symbolen van de vier evangelisten. De toegang van de trap wordt bewaakt door de profeten Mozes en Johannes de Doper. Bijbelse zinnebeelden, loofwerk en banderollen zijn kwistig uitgesneden in de trapwand. Het door zwevende engelen ondersteunde klankbord wordt met smeedijzeren touwen gedragen door een arend. Op de kroonlijst zijn heiligenbustes en vuurdragende urnen aangebracht.

Onze-Lieve-Vrouw van Halle (15)

De zuidelijke afsluitportiek is bekroond met een 18de-eeuws beeld van Sint-Jozef. Het kostbare devotiebeeld van Onze-Lieve-Vrouw van Halle met Kind wordt achter glas geëxposeerd, samen met een reeks versierde bedevaartsstokken. Het 132 cm hoge cultusobject is in 1748 vervaardigd door Huybrecht Willick.

Doopkapel (16)

In de zuidwesthoek is de doopkapel gesitueerd. Net als de Heilig Grafkapel is zij bekleed met een lambrisering van stukken uit de vroegere orgelkast. Het 18de-eeuwse portiekaltaar in geschilderd hout is uitbundig voorzien van rococo schelpmotieven en rijkelijk bekroond met de voorstelling van de Heilige Drievuldigheid. De beeltenissen van Petrus en Maria Magdalena zijn met een *trompe l'oeil*-effect weergegeven. De doopvont heeft een roodmarmeren voet en met knorren versierde kuip en een met parelrand en knorren versierd deksel in geslagen koper. Bisschop Stillemans is in 1832 in deze kapel gedoopt. Hij schonk het glasraam van Christus' doopsel, evenals het raam van de piëta in de grafkapel.

1262
op deze plek bevond
zich wellicht de eerste
kerk

1446

1462

1508

1538

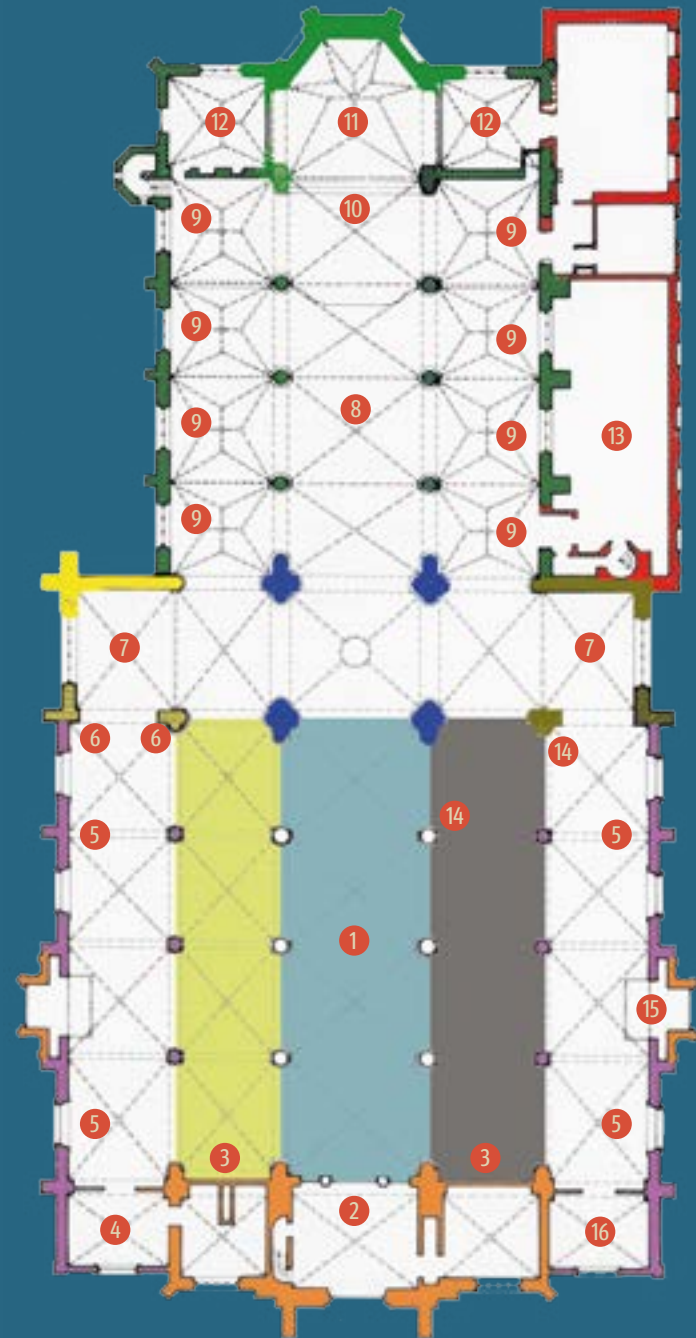
1552

1652-1659

1768

1780-1784

1896-1900

Colofon

Uitgegeven in opdracht van de deputatie van de provincie
Oost-Vlaanderen
Jan Briers, gouverneur-voorzitter
Alexander Vercamer, Geert Versnick, Peter Hertog, Jozef Dauwe,
Hilde Bruggeman, Eddy Couckuyt, gedeputeerden
Albert De Smet, provinciegriffier

Auteurs: Piet Van Bouchaute en Patty De Meester
Lector: Rik Van Daele

Beleidsverantwoordelijke: Jozef Dauwe
Directie Cultuur – dienst Erfgoed
Anneke Lippens, wnd. directeur
Jo Rombouts, diensthoofd
Martine Pieteraerens, coördinatie

Illustraties: Stadsarchief Sint-Niklaas
Fotografie: Stefaan Van Hul, Temse
Grafische vormgeving: Ann Huyghe (directie Cultuur)
Druk: ABC Drukkerij, Meerbeke

D/2016/1933/8

Praktisch

Openingsuren:

- maandag t.e.m. vrijdag: van 8.45 tot 12 uur
- zaterdag: van 8.45 tot 12 en van 14 tot 18 uur
- zondag: van november t.e.m. maart van 10 tot 12 uur
van april t.e.m. oktober: van 10 tot 12 en
van 14 tot 16 uur

Toegang tot de kerk is gratis. Bezoek aan de kerkschat
(2 €) te vragen aan de aanwezige kerkbewaarder.
Rondleidingen en groepsbezoeken: voorafgaandelijke
reservatie via Toerisme Sint-Niklaas, tel. 03 778 35 00,
toerisme@sint-niklaas.be.

In 2017 bestaat Sint-Niklaas 800 jaar. Het hele jaar
door wordt die bijzondere verjaardag gevierd met tal
van evenementen en activiteiten. Deze erfgoedspokkel
is het eerste initiatief in aanloop naar het feestjaar.
Meer info: www.800jaarsint-niklaas.be.

Erfgoedspokkels: Oost-Vlaams erfgoed in de kijker
www.oost-vlaanderen.be/erfgoedspokkels